

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Science in de geneeskunde (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent**

Samenvattende bevindingen en overwegingen

datum	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
24 maart 2015	visitatierapport.
onderwerp	
accreditatiebesluit	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
(003480)	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.
bijlagen	
4	De opleiding profileert zich met een duidelijk eigen karakter, waarin veel aandacht wordt besteed aan het transformatief leren en de social accountability. De opleiding schuift gelijke kansen en maatschappelijke aansprakelijkheid als belangrijke aandachtspunten naar voor. De negen competenties die de rode draad vormen in de opleiding, zijn apart gedefinieerd en vertrekken van de zeven CanMEDS ¹ -rollen van de arts: medisch expert, wetenschapper, professional, communicator, teamspeler, gezondheidspromotor en manager.

In Gent wordt studenten niet enkel opgeleid tot experts en hulpverleners, maar ook tot veranderingsactoren die de processen binnen het gezondheidszorgsysteem kunnen veranderen. Een globale blik is belangrijk, net als aandacht voor maatschappelijke context en de gemaakte keuzes in de gezondheidszorg. De opleiding wil studenten voorbereiden op global health. De ambitie van de opleiding is helder verwoord en wordt gedragen door studenten en docenten in de opleiding. Verder levert de opleiding een actieve bijdrage aan nieuwe ontwikkelingen in het medisch onderwijs.

De domeinspecifieke leerresultaten voor de opleidingen geneeskunde zijn conform de bepaling in de Europese richtlijn 2005/36/EC met betrekking tot Basic Medical Training.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende.

De opleiding baseert haar programma op het centrale onderwijsconcept van de Universiteit Gent: 'creatieve kennisontwikkeling'. Via een studentgeoriënteerd en studentgestuurd leerproces wil de opleiding kennis ontwikkelen als een creatieve competentie, waarbij een kritische houding belangrijk is.

¹ Canadian Medical Education Directives for Specialists

Pagina 2 van 9 De opleiding kiest voor een thematisch geïntegreerd curriculum, waarin biologie, ecologie, sociologie en psychologie een plaats hebben en de verantwoordelijkheid van de arts centraal staat.

Het programma is opgebouwd volgens een structuur van 18 thematische blokken en vier lijnen: klinische, technische en communicatieve vaardigheden (V-lijn), probleemoplossend vermogen (P-lijn), zelfstandig wetenschappelijk werk (Z-lijn) en exploratie, ethiek en professionele ontwikkeling (E-lijn). De thematische blokken volgen de traditionele opbouw en vertrekken van de negen competenties uit de bachelor.

Studenten worden doorheen de bachelor geconfronteerd met de 'normale functie', gevolgd door de 'pathologische functie', om vervolgens te eindigen bij de ziektebeelden. In de blokken worden verwante disciplines samen aangeboden, maar is er geen echte multidisciplinaire integratie. De vier lijnen zijn een sterk punt in het curriculum en bieden de mogelijkheid tot verdieping van de blokken. De commissie waardeert de aandacht die de opleiding spendeert aan wetenschappelijke vorming. Wetenschap krijgt via de P-lijn en de Z-lijn van bij het begin een plaats in de opleiding en zorgt ervoor dat de studenten gradueel opgeleid kunnen worden tot kritische wetenschappelijke denkers.

De opleiding kiest voor een variatie aan werkvormen om haar ambitie te realiseren. Het aantal grootschalige hoorcolleges is beperkt tot maximaal 10u per week in acht hoorcolleges, met voldoende ruimte voor zelfstudie. Het belangrijkste lesmateriaal in het programma zijn de 'blokboeken'. De kwaliteit van het leermateriaal is in orde, maar de instrumenten zijn nog niet voldoende gericht op activerend onderwijs of levenslang leren. De toenemende keuze voor tutorials, studium generale en werkcolleges is wel een duidelijk positieve evolutie. Studenten merken op dat de blokboeken hen vooral zekerheid verschaffen over wat op het examen zal worden gevraagd. De blokboeken maken deel uit van een docentgestuurd leerproces, dat niet overeenstemt met de ambitie van de opleiding.

Het lijnonderwijs bevat wel de variatie aan vernieuwende onderwijsvormen, waardoor de nadruk op maatschappelijke verantwoordelijkheid in de verschillende initiatieven mooi aan bod komt. Studenten hebben in de bachelor reeds een belangrijke kennismaking met de praktijk via het contact met een mucoviscidose patiënt, stage in een woon- en zorgcentrum en projecten in arme Gentse wijken.

Het docentencorps is gemotiveerd en van goed niveau. De docenten zijn goed betrokken bij wetenschappelijk onderzoek en patiëntenzorg. Wel beveelt de commissie aan zowel nieuwe als zittende docenten te verplichten om professionalisering te volgen.

De voorzieningen voor en omkadering van de studenten voldoen, maar de infrastructuur komt wat verouderd over. De collectie van de bibliotheek is vlot elektronisch toegankelijk en studenten hebben ook van thuis uit toegang. De opleiding heeft een studielandschap ingericht in het Universiteitsziekenhuis, maar het ontbreekt de studenten momenteel aan een aparte ruimte voor zelfstudie in stilte en lokalen voor groepswork. De opleiding heeft wel de ambitie om binnenkort een innovatief onderwijslandschap in te richten op de campus. Het skillslab wordt frequent geconsulteerd en heeft ook alle basisvoorzieningen. Er is geen mogelijkheid tot ICT-gestuurde simulatie, met uitzondering van het reanimatie-onderwijs, en het mist een observatieruimte en de mogelijkheid tot videoregistratie voor de communicatie met patiënten. Het skillslab staat onder grote druk door het aantal studenten en heeft nood aan voldoende ondersteuning en uitbreiding om studenten de kans te geven om zich voor te bereiden op de medische professie van de

Pagina 3 van 9 toekomst. Het leerprogramma voor het reanimatieonderwijs is erg goed aangepakt door de opleiding en het ziekenhuis.

De opleiding is volgens de commissie erin geslaagd om een samenhangende en toegankelijke leeromgeving te ontwikkelen. De curriculummanager van de opleiding is het eerste aanspreekpunt van de studenten, waarna indien nodig wordt doorverwezen naar de opleidingscommissie of de studentenpsychologen van de universiteit. De studenten kunnen rekenen op het 'monitoraat', dat bestaat uit een trajectbegeleider en twee studiebegeleiders. Deze begeleiders helpen de studenten voornamelijk op vlak van studierendement en studievoortgang. Studenten met een functiebeperking kunnen gebruik maken van het universiteitsbrede 'Bijzonder Statuut', dat hen in staat stelt om te studeren ondanks bepaalde beperkingen.

Studenten nemen deel aan het bestuur van de opleiding in de opleidingscommissie en hebben zich georganiseerd in het SWOP, de Studenten Werkgroep Opleiding. Er is een intense participatie van studenten in de organisatie van het onderwijs en zij kijken met een ervaringsgerichte blik naar het programma. De opleiding speelt snel in op bezorgdheden van de studenten.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als voldoende.

De opleiding volgt het centrale toetsbeleid van de Universiteit Gent, dat gebaseerd is op een competentiemodel. De opleiding hanteert een breed gamma aan instrumenten om de beoogde leerresultaten te evalueren op vlak van kennis, vaardigheden en attitudes. Door het semester-systeem dat de opleiding hanteert, wordt voornamelijk tijdens de examenperiode op het einde van het semester getoetst. De grote eindtoetsen zorgen ervoor dat studenten op korte tijd veel moeten studeren.

De bloktoetsen zijn volgens de commissie van voldoende niveau. De opleiding levert een overzicht van de verschillende toetsvormen in relatie tot de opleidingsspecifieke leerresultaten. De opleiding toetst gevarieerd en adequaat de competenties van de studenten. Wel pleit de commissie voor een geïntegreerde evaluatie van de competenties en minder voor kennisreproductie.

Tijdens de bacheloropleiding krijgt professioneel gedrag een meer zichtbare plaats in het curriculum. De opleiding kiest expliciet voor gedragsaspecten die observeerbaar en dus ook meetbaar zijn: omgaan met werk, omgaan met anderen, omgaan met eigen functioneren en omgaan met de instelling en het gezondheidssysteem. De opleiding wil onprofessioneel gedrag zo vroeg mogelijk detecteren via een systeem van overlappende waarnemingen. De commissie waardeert dit omdat het de opleiding in staat stelt om studenten longitudinaal op te volgen. Zij adviseert ook om het portfolio verder uit te werken met meer aandacht voor feedback en persoonlijke reflectie en om de CanMEDS-rollen een plaats te geven in het portfolio.

Van alle studenten die aan de bacheloropleiding starten, behaalt tussen de 85% en de 90% hun diploma binnen de normale studieduur van drie jaar. Een meerderheid van de overige studenten behaalt het diploma later via een GIT-traject². De studenten die het diploma Bachelor in de

² Een geïndividualiseerd traject (GIT) in tegenstelling tot een modeltraject (MOT)

Pagina 4 van 9 geneeskunde behalen stromen niet door naar de arbeidsmarkt: 99% van de studenten stroomt door naar de vervolgopleiding in de master.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor of Science in de geneeskunde (academisch gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie. In meer algemene zin wijst de NVAO op de gewenste onderwijsvernieuwing en op de verbetering van de kwaliteit van de klinische stages en van de toetsing.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Science in de geneeskunde (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor of Science in de geneeskunde (academisch gerichte bachelor) georganiseerd door de Universiteit Gent. De opleiding wordt aangeboden te Gent zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 24 maart 2015

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

³ Het ontwerpbesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van besluit.

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Naam instelling	Universiteit Gent
Adres instelling	Sint-Pietersnieuwstraat 25 9000 GENT
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor of Science in de geneeskunde
Niveau en oriëntatie	academisch gerichte bachelor
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	nvt
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging opleiding	Gent
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie	30 september 2015
Academiejaar(en) waarin opleiding wordt aangeboden ⁴	2014-2015
Studiegebied	Geneeskunde
ISCED-benaming van het studiegebied	09: Health and Welfare; 091 Health; 0912 Medicine

⁴ Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

Medisch deskundige

1. Kennis hebben van en inzicht hebben in de werking van de cel, de weefsels, de organen en het menselijk lichaam, in normale en pathologische omstandigheden, in interactie met de omgeving en rekening houdend met de bevindingen uit de epidemiologie.
2. Kennis hebben van eco-, socio-, psycho- en biologische evenals culturele factoren van diversiteit en inzicht hebben op de invloed ervan in het verlenen van patiëntenzorg.
3. In eenvoudige oefensituaties en onder begeleiding een hulpvraag verkennen, een anamnese afnemen en een lichamelijk onderzoek uitvoeren, enkele relevante hypothesen verwoorden, een inschatting van de ernst en urgentie van de situatie geven en een te verwachten beloop schetsen.

Communicator

4. Kennis hebben van de theoretische achtergronden van de arts-patiënt communicatie. De basisprincipes van de medische gespreksvaardigheden toepassen. Een doeltreffende patiëntgerichte communicatie kunnen herkennen.
5. Effectief en efficiënt een eenvoudige patiënten casus en wetenschappelijk werk communiceren en rapporteren aan medestudenten, artsen, onderzoekers en andere zorgverleners, binnen een academische context.

Samenwerker

6. Constructief samenwerken in teamverband in opleidingsomstandigheden. De meerwaarde van het werken in interdisciplinaire en interprofessionele context inschatten en ervaren.

Manager – Gezondheidsbevorderaar

7. Kennis hebben van de voornaamste aspecten van de organisatie van de Belgische gezondheidszorg. Kennis hebben van de verschillende dimensies van zorgverstrekking en gezondheidsbevordering, evenals van de voornaamste elementen die bijdragen tot haar toegankelijkheid.
8. Kennis hebben van de methodologie van wetenschappelijk onderzoek. Zelfstandig een eenvoudige literatuurstudie uitvoeren en hierbij de kwaliteit van de bestudeerde medische bronnen evalueren.
9. Onder begeleiding een onderzoeksvraag formuleren en uitwerken conform de gangbare wetenschappelijke criteria.

Professional

10. Kennis hebben van de belangrijkste professionele en ethische normen en deze in praktijk brengen.
11. Een ingesteldheid tot levenslang leren en tot het voortdurend bijsturen van eigen professioneel denken en handelen verwerven.

Voorzitter:

- Prof. dr. Friedo W. Dekker, hoogleraar onderwijs in wetenschappelijke vorming, klinische epidemiologie, Universiteit Leiden;

Leden:

- Dr. Ben J.A.M. Bottema, directeur medische vervolgopleidingen eerste lijn, Universitair Medisch Centrum St. Radboud Nijmegen;
- Prof. dr. Christoph Brezinka, hoofddocent gynaecologische endocrinologie en reproductieve geneeskunde, Universitair Ziekenhuis Innsbruck;
- Prof. dr. Harry F.P. Hillen, em. hoogleraar interne geneeskunde, Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht;
- Prof dr. Janke Cohen, hoogleraar onderzoek van onderwijs in de medische wetenschappen, Faculteit Medische Wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen;
- Jelle Klein, BSc, student Master in de geneeskunde, Universiteit Antwerpen (student-lid).

Joeri Deryckere, MA, trad op als projectbegeleider en secretaris van deze visitatie; hij is als stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad.